

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

"Затверджено"

на засіданні кафедри німецької філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 5 від 20 січня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____
проф. Б. В. Максимчук

Силабус з навчальної дисципліни

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

**Освітньо-професійна програма «Англійська та друга
іноземні мови і літератури»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 035 Філологія

**Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська**

Львів – 2021 рік

Силабус курсу «Теоретичні основи другої іноземної мови»

2020/2021 навчального року

Назва курсу	Теоретичні основи другої іноземної мови
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 035 Філологія Спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Пиц Тарас Богданович
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології Львівського національного університет імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології
Електронна адреса	Taras.Pyts@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	http://lingua.lnu.edu.ua/employee/pyts-taras-bohdanovych

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Щосереда, 10.10-11.30
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 427)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	http://lingua.lnu.edu.ua/course/teoretychni-osnovy-druhoji-inozemnoji-movy-nimetskoji
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Теоретичні основи другої іноземної мови» є завершальною нормативною дисципліною із спеціальності 035 Філологія для освітньої програми ОС «бакалавр», яка викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та завдання курсу	Головною <i>метою</i> курсу «Теоретичні основи другої іноземної мови» є ознайомлення студентів з різновидами німецької мови, її національними центрами,

	<p>функціонуванням у різних європейських країнах, мовними особливостями національних різновидів німецької мови, а також з шляхами поповнення словникового складу німецької мови.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ поширенням і статусом німецької мови у різних країнах; ➤ ознаками літературних різновидів німецької мови; ➤ асиметричними відношеннями між повними центрами німецької мови та їхніми літературними варіантами мови; ➤ лексичними, граматичними, фонетичними особливостями кожного національного різновиду німецької мови; ➤ шляхами поповнення словникового складу німецької мови.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віталіш Л. П. Лексикологія німецької мови : для студентів класичної та англійської філології та педагогічних коледжів / Любов Петрівна Віталіш. – Чернівці : Прут, 2007. – 144 с. 2. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари : Навчальний посібник / Б. І. Гінка. – 3-тє вид., переробл. і доп. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 416 с. 3. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz : das Problem der nationalen Varietäten / Ulrich Ammon. – Berlin, New York : de Gruyter, 1995. – 575 S. 4. Kellermeier-Rehbein B. Plurizentrik : Einführung in die nationalen Varietäten des Deutschen / Birte Kellermeier-Rehbein. – Berlin : Schmidt, 2014. – 264 S. 5. Siebenhaar B., Wyler A. Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / Beat Siebenhaar, Alfred Wyler. – 5. vollständig überarb. Aufl. – St. Gallen : Stehle Druck AG, 1997. – 57 S. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віталіш Л. П., Максимчук Б. В., В. Т. Сулим. Лексикологія німецької мови як другої іноземної / Л. П. Віталіш, Б. В. Максимчук, В. Т. Сулим – Чернівці : Прут, 2007. – 144 с. 2. Лопушанський В., Пиц Т. Лінгвістичний аналіз тексту / Василь Лопушанський, Тарас Пиц. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2013. – 130 с. 3. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови / Огуй Олександр Дмитрович. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 416 с. 4. Палиця Г. Теоретичний курс німецької мови / Галина Палиця. – Дрогобич : Вимір, 2007. – 63 S. 5. Ammon U. Die deutschsprachigen Länder / Ulrich Ammon // Soziolinguistik : ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und Gesellschaft / hrsg. von Ulrich Ammon ... [et al]. – 2nd completely rev. & extended ed. – Berlin : de Gruyter, 2006. – Bd. 3. – Tlb. 3. – S. 1765-1771. 6. Barbour St., Stevenson P. Variation im Deutschen : Soziolinguistischen Perspektiven / Stephen Barbour, Patrick

	<p>Stevenson. – Berlin, New York : de Gruyter, 1998. – 354 S.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Kleine Enzyklopädie – deutsche Sprache / Hrsg. Wolfgang Fleischer. – Frankfurt am Main : Lang [u.a.], 2001. – 845 S. 8. Muhr R. Das österreichische Deutsch / Rudolf Muhr // Das Deutsche als plurizentrische Sprache : Ansprüche-Ergebnisse-Perspektive. – Berlin : Schmidt, 2017. – S. 23-41. 9. Niebaum H., Macha J. Einführung in die Dialektologie des Deutschen / Hermann Niebaum, Jürgen Macha. – Tübingen : Niemeyer, 1999. – 226 S. 10. Römer Chr., Matzke Br. Lexikologie des Deutschen : Eine Einführung / Christine Römer, Brigitte Matzke. – 2., aktual. und erw. Aufl. – Tübingen : Narr, 2005. – 236 S. 11. Schmidlin R. Die Vielfalt des Deutschen, Standard und Variation : Gebrauch, Einschätzung und Kodifizierung einer plurizentrischen Sprache / Regula Schmidlin. – Berlin/Boston : de Gruyter, 2011. – 575 S. 12. Variantenwörterbuch des Deutschen : Die Standardsprache in Österreich, der Schweiz und Deutschland sowie in Liechtenstein, Luxemburg, Ostbelgien und Südtirol / hrsg. von Ulrich Ammon u.a. – Berlin : de Gruyter, 2004. – 1064 S. 13. Weiss A. E., Weiss G. Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache / Andrea E. Weiss, Gerlinde Weiss // Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache. – Salzburg : Hausdruckerei, 2007. – S. 5–14. 14. Wiesinger P. Das österreichische Deutsch in Gegenwart und Geschichte / Peter Wiesinger. – 2. durchgeseh. und erw. Aufl. – Wien : Lit, 2008. – Bd. 2. – 450 S. 15. Wintersberger A. Wörterbuch Österreichisch-Deutsch / Astrid Wintersberger. – 12. Aufl. – Salzburg und Wien : Residenz Verlag, 1995. – 96 S. <p style="text-align: center;">Интернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ebner J. Österreichisches Deutsch / Jakob Ebner [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : http://www.duden.at/media/downloads/oesterreichisches_deutsch.pdf 2. https://de.wikipedia.org/wiki/Liste_von_Austriazismen 3. https://www.unker.com/de/unterschiede-hochdeutsch-schweizerhochdeutsch
Тривалість курсу	Один семестр (6)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ поліцентричну сутність німецької мови; ➤ територію поширення і статус функціонування німецької мови у різних європейських країнах; ➤ співвідношення діалектів та національних варіантів німецької мови Федеративної Республіки Німеччина, Австрії та німецькомовної частини Швейцарії;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ характерні риси національних різновидів німецької мови; ➤ моделі утворення складних слів та їхню семантично-структурну класифікацію; ➤ морфологічну класифікацію афіксів; ➤ суть явища конверсії та її види; ➤ запозичення і кальки з різних мов у складі німецької мови; ➤ види звуконаслідувальних слів. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ роз'яснити поліцентричну сутність німецької мови і статус функціонування її у різних європейських країнах; ➤ розпізнати характерні риси національних варіантів німецької мови у їхній системі консонантизму і вокалізму, словотворі, граматиці і лексиці; ➤ висвітлити співвідношення діалектів та національних варіантів німецької мови Федеративної Республіки Німеччина, Австрії та німецькомовної частини Швейцарії; ➤ пояснити сфери використання літературних варіантів німецької мови та їхніх діалектів у ФРН, Австрії та Швейцарії; ➤ роз'яснити моделі утворення складних слів та їхню семантично-структурну класифікацію; ➤ пояснити суть явища конверсії та її види; ➤ розрізнити лексичні запозичення від кальок; ➤ розпізнати види звуконаслідувальних слів.
Ключові слова	Поліцентричність, різновид мови, літературний варіант мови, діалект, національний центр німецької мови, консонантизм, вокалізм, словотвір, конверсія, запозичення, звуконаслідування.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль	Залік
Пререквізити	Основи теоретичної і практичної фонетики.
Форми організації навчання	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації, тестування, написання доповідей і рефератів.
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладення матеріалу, евристичний метод, дослідницький метод.
Необхідне обладнання	Маркерна дошка, маркери, проектор і ноутбук.

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти	<p>Аудиторна робота – 40 балів (2x20)</p> <p>Індивідуальне завдання – 20 балів</p> <p>Модульні контрольні роботи – 40 балів (2x20)</p> <p>Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>
---	---

Критерії оцінювання	1. Оцінювання аудиторної роботи (0 – 40 балів) студентів враховує успішність опрацювання теоретичних питань і базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.		
	Шкала оцінювання		
	Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей (аудиторна робота)
	40 – 37	відмінна	100 – 90
	36 – 33	дуже добра	89 – 81
	32 – 29	добра	80 – 71
	28 – 25	задовільна	70 – 61
	24 – 21	достатня	60 – 51
	20 – 0	незадовільна	50 і менше
	2. Оцінювання індивідуальної роботи студентів (0-20), враховує якість та обсяг опрацювання наукової літератури, вміння її реферувати, аналізувати, узагальнювати результати пошуків і виклад власних думок.		
Шкала оцінювання			
Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей (індивідуальне завдання)	
20 – 18	відмінна	100 – 90	
17 – 16	дуже добра	89 – 81	
16 – 15	добра	80 – 71	
14 – 13	задовільна	70 – 61	
12 – 11	достатня	60 – 51	
10 – 0	незадовільна	50 і менше	
3. Оцінювання письмових модульних робіт (0-40 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь на проміжних етапах вивчення навчальної дисципліни.			
Шкала оцінювання			
Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей (тестування)	
40 – 37	відмінна	100 – 90	

	36 – 33	дуже добра	89 – 81	
	32 – 29	добра	80 – 71	
	28 – 25	задовільна	70 – 61	
	24 – 21	достатня	60 – 51	
	20 – 0	незадовільна	50 і менше	
Політика виставлення балів	Крім перерахованих вище видів навчальної діяльності при підсумковому оцінюванні враховується також присутність на заняттях, запізнення, активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням. Також неприйнятним є списування, плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.			
Шкала оцінювання: національна та ECTS	Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік
	100 - 90	A	Відмінно	Зараховано
	89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано
	80 - 71	C	Добре	Зараховано
	70 - 61	D	Задовільно	Зараховано
	60 - 51	E	Достатньо	Зараховано
	21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
	0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Студентам на замітку	<p>Академічна доброчесність. Індивідуальні завдання студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладом академічної недоброчесності. Виявлення її ознак в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-</p>			

	<p>якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Література, яка надається викладачем, використовується студентами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Також вітається використання студентами іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Was ist Varietät?

- a) Umgangssprache b) Existenzform einer Sprache
c) Dialekt d) eine Menge von Sprachsystemen

2. Die deutschen Dialekte werden in ... gegliedert.

- a) nord-, mittel- und oberdeutsche c) mittel- und oberdeutsche
b) nieder-, mittel- und oberdeutsche d) nord-, mittel- und süddeutsche

3. Der schweizerische Reformator hieß ...

- a) Konrad Duden b) Johann G. Adelung
c) Johann C. Gottsched d) Ulrich Zwingli

4. Welcher Buchstabe ist ein Teutonismus im weiteren Sinn?

- a) v b) ß c) ü d) z

5. Der Anteil der österreichischen lexikalischen Eigenheiten in der Schrift- und Standardsprache macht von etwa ... aus.

- a) 1 % b) 6 % c) 9% d) 3%

СХЕМА КУРСУ

2020/2021 н.р., семестр 6

Тиждень /Дата	Тема, план, тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Розмаїтість німецької мови.				
1/ 08.02- 12.02	Тема 1. Німецька мова та її мовні центри. Німецька мова як офіційна мова та німецькомовні країни. Поліцентричність німецької мови. Мовні центри німецької мови.	лекція	Основна: 3 , с. 11-14; 4 , с. 22-25, 28-31, 137-147. Додаткова: 7 , с. 19-23.	Тема 1. (5 год.) Самостійне опрацювання теми: Історія становлення центрів німецької мови в Австрії, Німеччині та німецькомовній частині Швейцарії. Написати і захистити реферат (10 год.)	15.02- 19.02.2021 Протягом семестру
2 / 15.02- 19.02	Німецька мова, її мовні центри та історія їхнього становлення.	практичне заняття			
3 / 22.02- 27.02	Тема 2. Літературний різновид німецької мови і асиметричні відношення між повними центрами німецької мови та їхніми літературними різновидами. Літературний різновид німецької мови. Плекання мови. Асиметричні відношення між повними центрами німецької мови та їхніми літературними варіантами мови: засоби масової інформації, стандартизація німецької мови,	лекція	Основна: 3 , с. 464-475, 484-499; 4 , с. 25-41.	Тема 2. (3 год.) Самостійне опрацювання теми: Національні різновиди німецької мови: мовні величини, національні варіанти, національний різновид мови (3 год.)	01.03-05.03

	програми підтримки німецької мови за кордоном та ін.				
4 / 01.03- 05.03	Національні різновиди німецької мови. Літературний різновид німецької мови та асиметричні відношення між повними центрами німецької мови та їхніми літературними різновидами мови.	практичне заняття			
5 / 08.03- 12.03	Тема 3. Лінгвістика австрійського різновиду німецької мови. Супрасегментні властивості: Артикуляція, інтонація, наголос. Сегментні властивості: консонантизм і вокалізм. Словотвір, синтаксис, відмінності у граматичному роді і утворення множини іменників.	лекція	Основна: 2 , с. 179-181; 4 , с. 137-180; 5 , с. 95-122; Додаткова: 8 , с. 23-41; 12 , с. XXXVI-XLVI; 14 , с. 5-17; 15 . Інтернет-ресурси: 1; 2 .	Тема 3. (3 год.) Самостійне опрацювання теми: Мовна ситуація у Німеччині, Австрії та німецькомовній частині Швейцарії.	15.03-19.03
6 / 15.03- 19.03	Лінгвістика австрійського різновиду німецької мови і мовна ситуація у Німеччині, Австрії та німецькомовній частині Швейцарії.	практичне заняття			
7 / 22.03- 26.03	Тема 4. Мовні особливості швейцарського різновиду німецької мови. Система консонантизму і вокалізму. Просодика і відмінності у граматиці Орфографія і морфологія. Словниковий склад швейцарського різновиду німецької мови і прагматика.	лекція	Основна: 2 , с. 181-185; 3 , с. 251-281, 326-355; 4 , с. 95-122; 5 , с. 10-21. Додаткова: Інтернет-ресурси: 3	Тема 4. (3 год.) Самостійне опрацювання тем: Тевтонізми з лінгвістичної точки зору: правопис, система консонантизму і вокалізму; наголос слів, словотвір, утворення похідних; відмінності у лексиці у порівнянні з	29.03-02.04

				іншими національними різновидами німецької мови. (3 год.)	
8 / 29.03- 02.04	Лінгвістичні особливості гелветизмів і тевтонізмів.	практичне заняття			
	Змістовий модуль 2. Шляхи поповнення словникового складу німецької мови.				
9 / 05.04- 09.04	Тема 5. Словотвір. Складні слова. Слово на різних мовних рівнях. Коротка характеристика шляхів збагачення словникового складу німецької мови. Словотвір німецької мови та його види. Утворення складних слів. Семантично-структурна класифікація.	лекція	Основна: 1 , с. 36-40; 2 , с. 97-107. Додаткова: 1 , с. 39-43; 2 , с. 88-96, 116-117; 3 , с. 194-204; 4 , с. 52-54; с. 10 , с. 68-82, 108-110.	Самостійне опрацювання тем: Слово як мовний знак: чотири дефініції слова, відношення знака до позначуваного, мотивованість мовного знака, парадигматичні і синтагматичні зв'язки.	12.04-16.04
10 / 12.04- 16.04	Слово як мовний знак і види словотвору німецької мови. Складні слова.	практичне заняття			
11 / 19.04- 23.04	6. Словотвір. Утворення похідних. Дери́вація. Види афіксів. Морфологічна класифікація афіксів: субстантивовані суфікси (суфікси чоловічого, жіночого і середнього роду), афікси дієслів, афікси прикметників.	лекція	Основна: 1 , с. 47-53, 63-69; 2 , с. 108-115. Додаткова: 1 , с. 51-57, 68-74; 2 , с. 88-96.	Самостійне опрацювання тем: Семантична класифікація афіксів: семантична класифікація суфіксів, гомонімія і синонімія афіксів, антонімія у словотворі, напівсуфікси.	26.04-30.04
12 / 26.04- 30.04	Утворення похідних і семантична класифікація афіксів.	практичне заняття			
13 /	Тема 7. Конверсія. Дефініція. Види	лекція	Основна: 1 , с. 79-	Самостійне опрацювання	10.05-14.05

03.05-07.05	переходу однієї частини мови в іншу: субстантивація, ад'єктивізація, адвербалізація, препозиціоналізація.		86; 2 , с. 117-139. Додаткова: 1 , с. 85-91; 2 , с. 96-107; 10 , с. 106-108.	теми: Укорочення слів: дефініція, з історії укорочення слів, загальноживані укорочені слова, укорочені слова у німецькомовних газетах.	
14 / 10.05-14.05	Конверсія і укорочення слів.	практичне заняття			
15 / 17.05-21.05	Тема 8. Запозичення слів. Дефініція. Запозичення з латинської, грецької та інших мов. Поділ запозичених слів. Кальки.	лекція	Основна: 1 , с. 97-101; 2 , с. 140-174. Додаткова: 1 , с. 103-107; 2 , с. 76-84; 3 , с. 190-194; 10 , с. 41-46.	Звуконаслідування: дефініція, види звуконаслідування.	24.05-29.05
16 / 24.05-29.05	Запозичення слів і звуконаслідування.	практичне заняття			